

Prehranjevalne verige in kroženje snovi v ekosistemu

PREHRANJEVALNE

VERIGE

Carnivore

Carnivore

Carnivore

Herbivore

Plant

Quaternary consumers

Tertiary consumers

Secondary consumers

Primary consumers

Primary producers

Carnivore

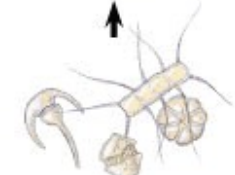
Carnivore

Carnivore

Zooplankton

Phytoplankton

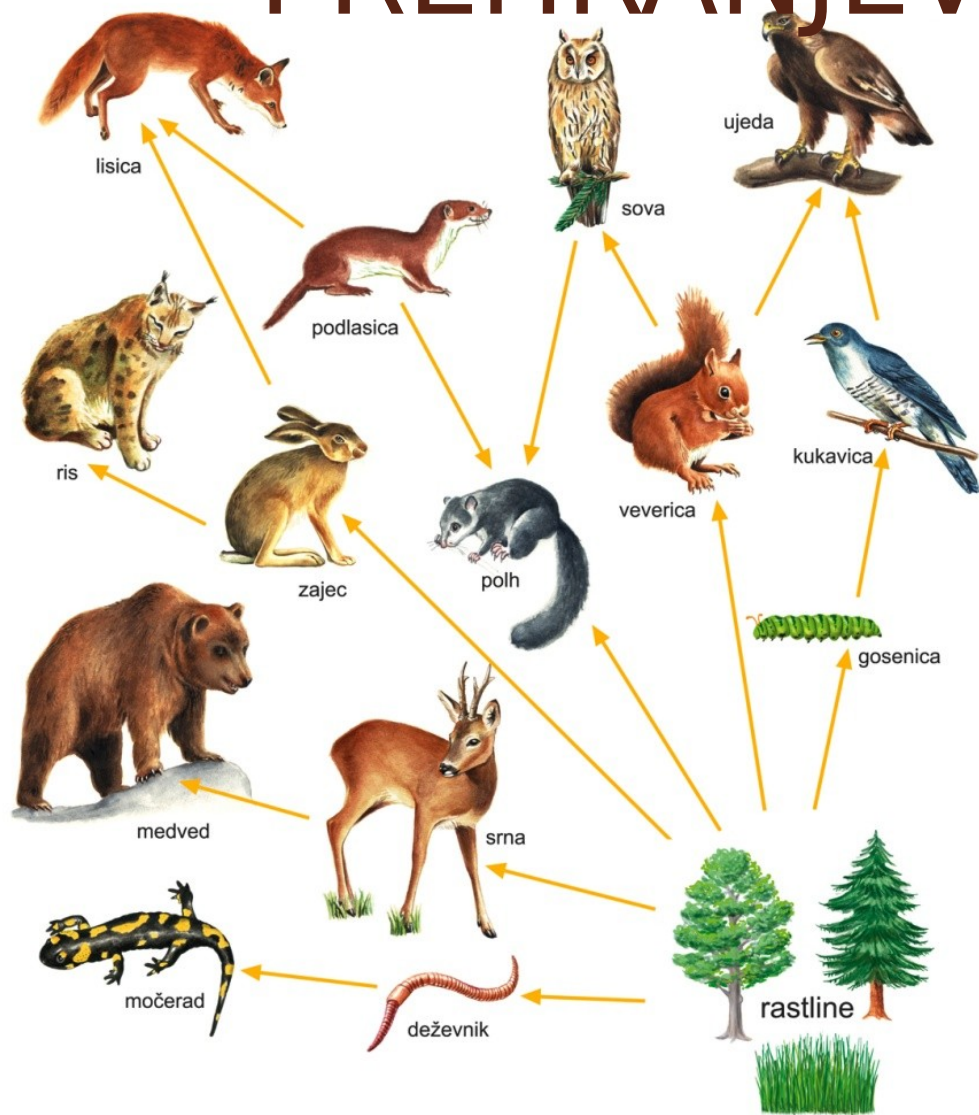
- Zaporedje prehranjevalnih povezav

- Zelena rastlina-rastlinojedec-mesojedec

A terrestrial food chain

A marine food chain

PREHRANJEVALNI SPLETI

- Prehranjevalne verige se povezujejo v prehranjevalne spletete

Prehranjevalne ravni

- A) Proizvajalci - avtotrofi
- B) Potrošniki:
  - 1. Reda - rastlinojedci
  - 2. Reda - mesojedci
  - 3. Reda - mesojedci
  - Razkrojevalci

● Osnovni proizvajalci

- ▣ Zelene rastline (sončna svetloba)
- ▣ Fotoavtotrofne bakterije (sončna svetloba)
- ▣ Kemoavtotrofne bakterije (kemijske reakcije- oksidacija žvepla)

- **Potrošniki 1. reda.**

Rastlinojedeci (hrana avtotrofi) –
glive, praživali, raki, žuželke,
ptiči, sesalci

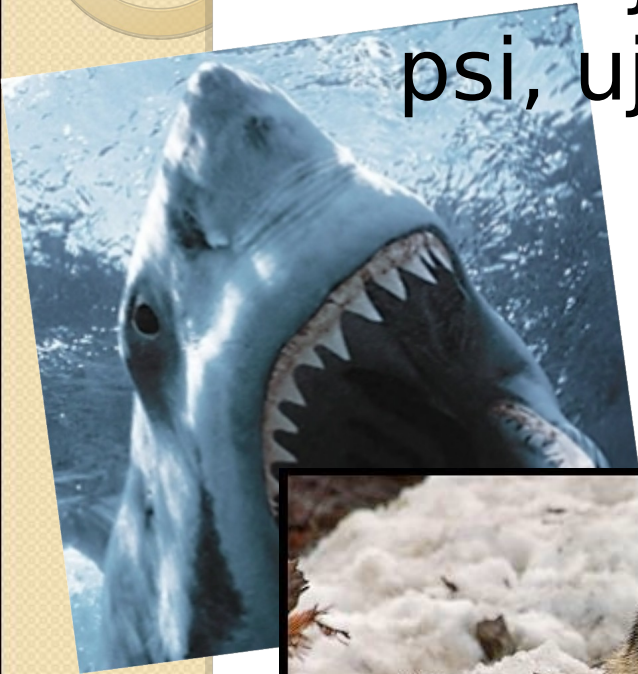

- **Potrošniki 2. reda.**

Mesojedci 1. stopnje (hrana rastlinojedci) – pajki, strige, glavonožci, plenilske ribe, ptiči, sesalci

- **Potrošniki 3. reda**
mesojedci 2. stopnje (hrana
mesojedci 1. stopnje) – morski
psi, ujede, zveri

- **Razkrojevalci** (Hrana živalski iztrebki, mrtvi rastlinski in živalski ostanki) – Bakterije, glive, gliste, deževniki...

- pretvarja organske snovi v organske

Sončno sevanje

- Del se odbije
- Del se absorbira v ozračju
- Del se porabi za fotosintezo

Energija za skoraj
vse življenje na
planetu

Poraba energije

- Lastni fiziološki procesi – dihanje
- Rast – povečanje telesne teže, razmnoževanje
- Izločki

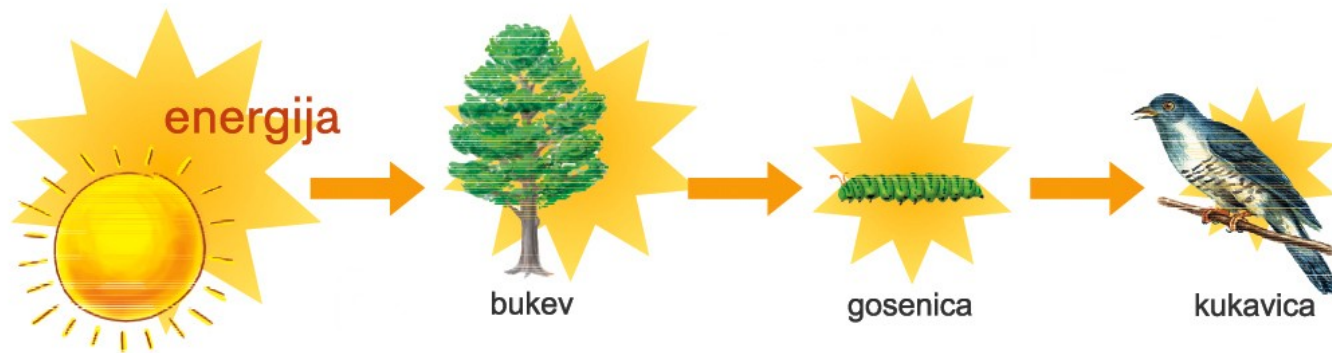

Enosmeren pretok energije

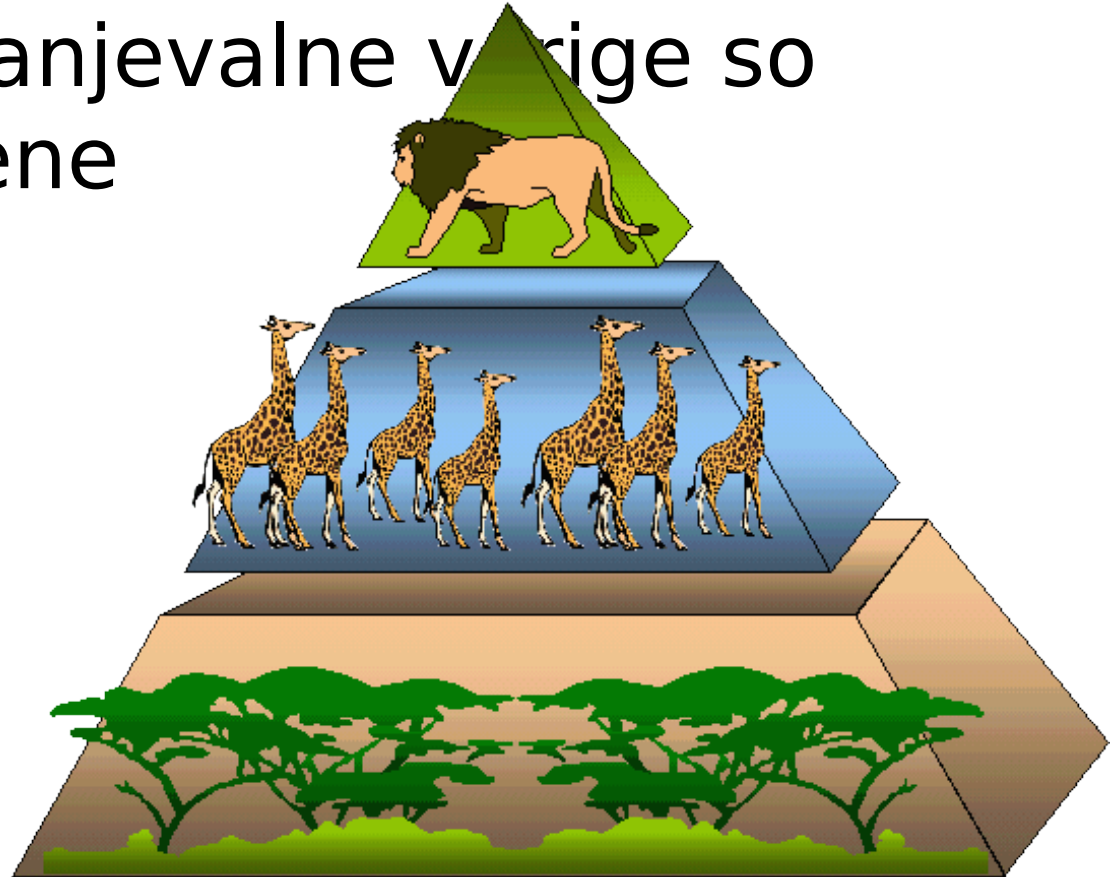
- Sonce → proizvajalci
potrošniki
- Pri vsakem členu:
  - nekaj energije se shrani v novih strukturah
  - veliko se je izgubi kot toplota
- Le od 6 do 16 % energije, ki jo asimilirajo organizmi določene prehranjevalne ravni, se izkoristi za asimilacijo na naslednji ravni

Asimilacija

- Asimilacijska učinkovitost – izkoristek pri prevzemu energije iz hrane
- Pri pretoku energije od nižjih redov k višjim se velik del

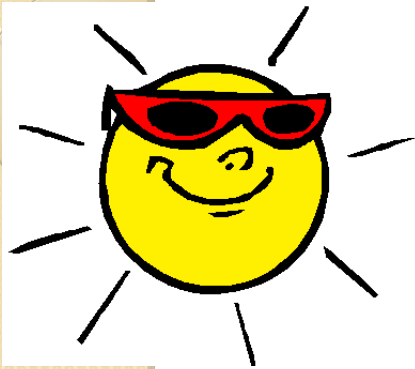

- Zaradi izgubljanja energije pri prenosu je vsak člen v prehranjevalni verigi manjši
- Prehranjevalne verige so omejene

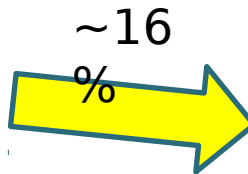

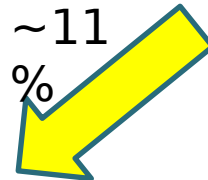
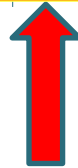
Tok energije

DIHANJE,
TOPLOTA

DIHANJE,
TOPLOTA, IZTREBKI

DIHANJE,
TOPLOTA

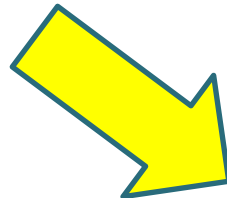
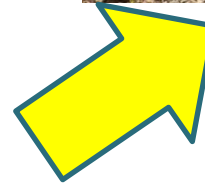
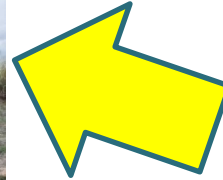
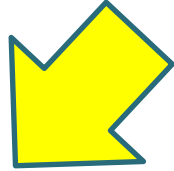
IZTREBKI

IZTREBKI

DIHANJE,
TOPLOTA

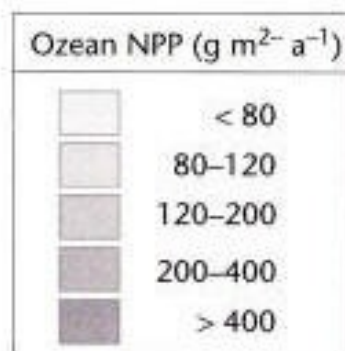
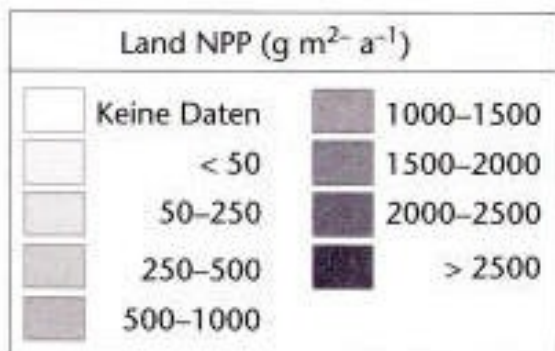
Kroženje snovi v ekosistemih

Produktivnost ekosistemov

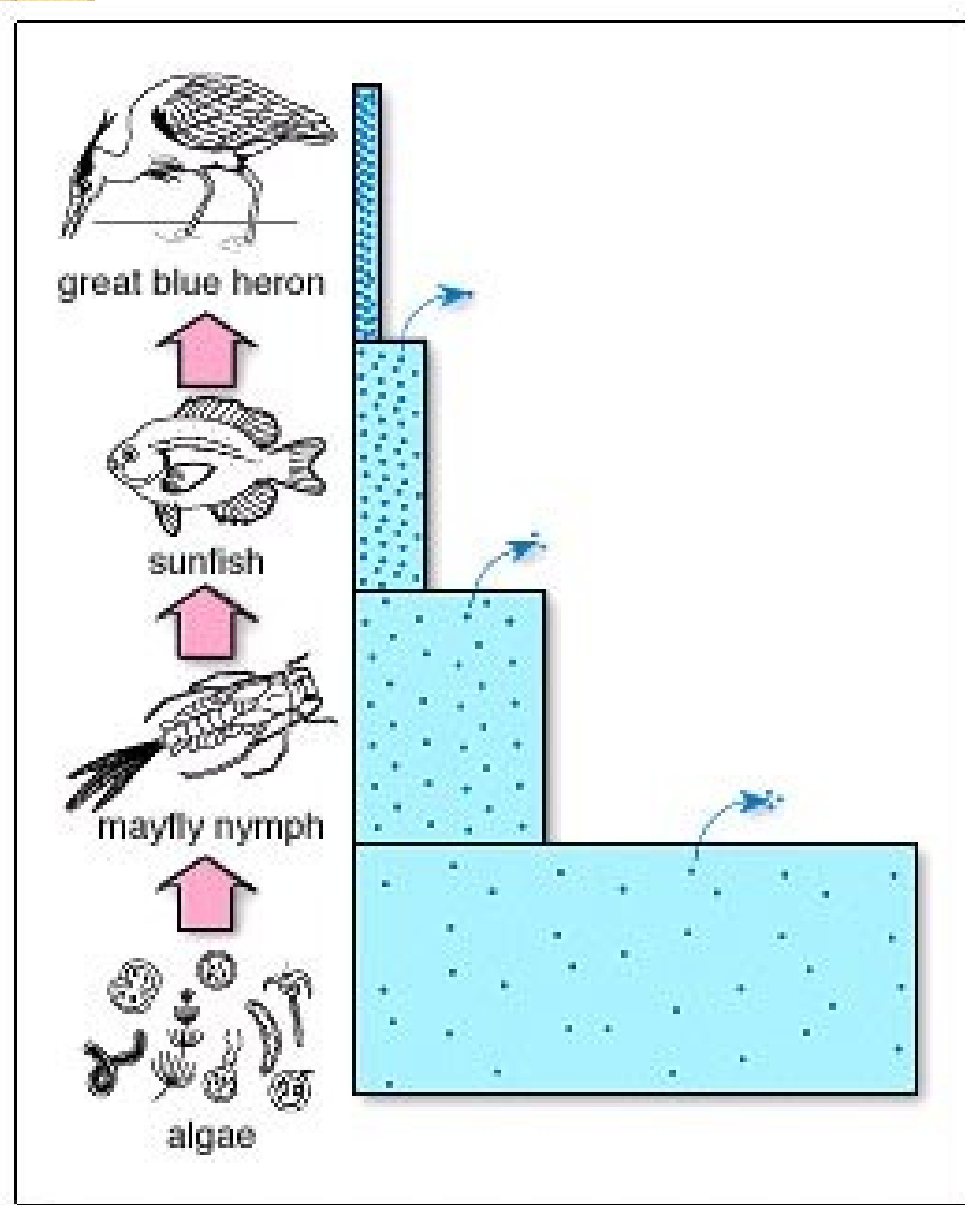
- Bruto primarna produkcija - vsa s fotosintezo vezana energija
- Neto primarna produkcija - s fotosintezo vezana energija, ki ostane potem, ko ji odštejemo energijo porabljeno za dihanje rastlin
- Nanjo vpliva izpostavljenost sončnim žarkom

Bioakumulacija

- Pojav zbiranja snovi in povečevanja njihovih koncentracij glede na okolje
- V naravi krožijo tudi strupene snovi (težke kovine, radioaktivni izotopi)
- Po prehranjevalnih verigah se te snovi prenašajo od člena do člena, pri tem njihova koncentracija v organizmih narašča

- Strupene snovi se po verigah navzgor kopičijo